

# EIROPAS KOMISIJAS UN EĀDD ATBILDES UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO ZIŅOJUMU

## “ES SADARBĪBA AR TREŠĀM VALSTĪM ATPAKAĻUZŅEMŠANAS JOMĀ: ATTIECĪGAJIEM PASĀKUMIEM IR IEROBEŽOTI REZULTĀTI”

### KOPSAVILKUMS

#### **Komisijas kopīgās atbildes uz I–IX punktu**

Komisija atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu par ES sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā ar trešām valstīm. Komisija uzskata, ka tas, ka ziņojums veltīts šai tēmai, ir savlaicīgs ieguldījums ES pašreizējos centienos šajā jomā kā daļa no Komisijas jaunā 2020. gada 23. septembra Migrācijas un patvēruma pakta.

Jaunais Migrācijas un patvēruma pakts pastiprina pamatus, uz kuriem balstīt ilgtspējīgu un ilgtermiņa reakciju, lai pārvaldītu migrācijas un patvēruma jomu gan iekšēji, gan ārēji. Pakts ir paredzēts veicināt pastiprinātu, individuāli pielāgotu, visaptverošu un savstarpēji izdevīgu partnerību veicināšana ar izcelsmes un tranzīta valstīm. Šo partnerību neatņemama daļa ir atgriešana un atpakaļuzņemšana. Konstruktīvs darbs ar trešajām valstīm, to bažu un vajadzību uzklauššana un atbalsta sniegšana, kad tas nepieciešams, ir būtiski šādas partnerību pieejas elementi un veicina ilgtspējīgu rezultātu panākšanu.

Balstoties uz progresu, kas panākts kopš 2016. gada, jaunajā paktā ir noteikta taisnīgāka, eiropeiskāka pieeja migrācijas un patvēruma jomu pārvaldībai, ierosinot jaunas iniciatīvas un instrumentus. Šīs iniciatīvas un instrumenti ir vairāku Eiropas Revīzijas palātas pausto ieteikumu risināšanas pamatā, kamēr notiek konkrētu priekšlikumu īstenošana un diskusijas par tiem ar citiem likumdevējiem.

Komisija uzskata, ka neraugoties uz centieniem cīnīties pret neatbilstīgu migrāciju un nodrošināt to personu efektīvu atgriešanu, kuras nav tiesīgas uzturēties ES, gūtie rezultāti ir dažādi un neviendabīgi, arī tajās 10 valstīs, uz kurām attiecas Eiropas Revīzijas palātas ziņojums.

Kā uzsvērts Komisijas 2021. gada 10. februāra paziņojumā (COM(2021) 56 final), iekšējās un ārējās problēmas, kas saistītas ar atgriešanu un atpakaļuzņemšanu, svarīgi risināt integrētā, strukturētā un efektīvā veidā.

Lai nodrošinātu virzību uz prognozējamāku un uzticamāku sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā, ES ir jā saglabā elastība attiecībā uz tā instrumenta formu un saturu, kas tiks veidots, lai strukturētu ES sadarbību ar partnervalstīm, un jāizmanto plašs rīku un attiecīgo rīcībpolitiku klāsts.

Pēdējo gadu pieredze liecina — lai atpakaļuzņemšanas instrumenti sniegtu reālus rezultātus, ir vajadzīga pastāvīga uzraudzība un saziņa, kā arī mērķtiecīgs atbalsts, taču joprojām būtiski ir attiecīgie stimuli.

Vīzu kodeksa 25.a pantā atpakaļuzņemšanas sadarbības līmenis ar trešām valstīm tiek saistīts ar vīzu izsniegšanas politiku, un 2021. gada 10. februārī tika pieņemts pirmais novērtējuma ziņojums. Tas ir svarīgs solis, kas papildina ES ieviesto rīku, projektu un tīklu klāstu atpakaļuzņemšanas atbalstam (piemēram, *Frontex* operatīvais atbalsts, elektroniskas lietu pārvaldības platformas, sadarbības

koordinatoru apmaiņa, atpakaļuzņemšanas procesos operatīvi iesaistīto darbinieku apmācības un mobilizācijas tehniskie semināri utt.). Apvienojot kvantitatīvu un kvalitatīvu informāciju, šis faktu novērtējums sniedz skaidru priekšstatu ar noderīgu, detalizētu informāciju par prakses veidiem visos procesa posmos, ko pēc tam var mērķtiecīgi risināt.

Priekšlikuma Patvēruma un migrācijas pārvaldība regulai 7. pantā ir paredzēts koordinācijas mehānisms, kas Komisijai ļauj noteikt un mobilizēt papildu pasākumus, tostarp politikas jomās, kas nav saistītas ar vīzām, vai finansējuma instrumentus atbilstoši partnervalstu vajadzībām, interesēm un prioritātēm.

Lai izveidotu atbilstošu politikas rīku kopumu un ņemtu vērā dažādo dalībnieku attiecīgās kompetences jomas, ES un dalībvalstīm ir jādabojas vienoti un koordinētā, nepārtrauktā dialogā ar partnervalstīm.

Visilgtspējīgākā iespēja joprojām ir brīvprātīga atgriešanās, un ES turpinās atbalstīt personu, kuras atgriežas, reintegrāciju, kā noteikts 2021. gada 27. aprīļa Brīvprātīgas atgriešanās un reintegrācijas stratēģijā, kuras mērķis ir arī veidot partnervalstu kapacitāti un nodrošināt to aktīvu līdzdalību šajā procesā.

Ir bijuši uzlabojumi saistībā ar atgriešanās datu precizitāti, un datu vākšana turpmāk tiks uzlabota vēl vairāk ar grozīto Regulu par migrācijas statistiku, tādējādi novēršot iepriekš konstatētos datu iztrūkumus, jo īpaši saistībā ar brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju. Turklāt risinājumu kopumu papildinās arī ES ieceļošanas/izceļošanas sistēma un Šengenas Informācijas sistēmas piemērošanas atgriešanās procesiem, kā arī grozītais priekšlikums par *Eurodac*. Izmantojot migrācijas situācijas apzināšanas un analīzes ziņojumus (*MISAA*), ar šiem risinājumiem tiks gūts uzticamāks un pilnīgāks pārskats par brīvprātīgās atgriešanās un reintegrācijas palīdzības pieejamību, izmantošanu un efektivitāti ES.

X. Komisija piekrīt visiem ieteikumiem.

## IEVADS

05. Pienākums valsti uzņemt atpakaļ savus valstspiederīgos ir starptautisko paražu tiesību princips. Tas pastāv neatkarīgi no tā, vai pastāv vai nepastāv īpaši instrumenti, ar kuriem strukturē atpakaļuzņemšanas sadarbību, kā arī tad, ja nav attiecīgu noteikumu lielākos ES nolīgumos, kas noslēgti ar noteiktām trešajām valstīm vai reģioniem. Šis princips jau ir kodificēts ANO Starptautisko tiesību komisijas darbā, to atbalsta *opinio juris* un konsekventa valstu prakse, un tas ir apstiprināts citos daudzpusējos instrumentos, kas strukturē sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā. Jo īpaši, pienākums uzņemt atpakaļ savas valsts valstspiederīgos cita starpā ir noteikts Čikāgas Konvencijā par starptautisko civilo aviāciju.

## APSVĒRUMI

25. Attiecībā uz to, vai sākt atpakaļuzņemšanas procesu, kad to darīt un kādā veidā, ir jāņem vērā vairāki kvantitatīvi un kvalitatīvi elementi, tostarp politiskās līdzdalības iespēja ES vispārējo attiecību ar attiecīgo trešo valsti kontekstā, ES ārpolitikas intereses un mērķi, kā arī politiskā attīstība trešajā valstī un attiecīgie iekšpolitikas apsvērumi.

27. Komisija un EĀDD uzsver, ka politiskā griba patiešām ir svarīgs elements un to var ietekmēt vairāki aspekti. Politisko gribu un trešās valsts prioritātes var ietekmēt norises iekšpolitikā, ekonomikā vai drošības jomā. Daudzās trešās valstīs līdzīgi kā Eiropas Savienības dalībvalstīs

atgriešana un atpakaļuzņemšana ir sensitīvi un politiski sakāpināti jautājumi. Tāpēc trešo valstu valdības bieži mēģina izvairīties no publicitātes saistībā ar atpakaļuzņemšanu.

28. Iesaistīšanās visaugstākajā politiskajā līmenī ir izrādījusies noderīga, lai veicinātu sadarbību migrācijas un jo sevišķi atpakaļuzņemšanas jomā un palīdzētu sarunu virzībai. Tādēļ Komisija un EĀDD ir pastāvīgi iekļāvuši migrācijas jautājumu augsta līmeņa politisko sanāksmju un pasākumu darba kārtībā kā ārējo attiecību neatņemamu daļu, iekļaujot diskusijas par atpakaļuzņemšanu kā svarīgu elementu visaptverošā pieejā migrācijai. Vislabākie rezultāti tiek gūti, strādājot koordinēti ar ES dalībvalstīm (lai paustu saskaņotu viedokli un, ja iespējams, īstenotu vienotas rīcības un iniciatīvas).

Lai uzlabotu ārējās ES migrācijas politikas īstenošanas koordināciju, AP/PV un Portugāles prezidentūra 2021. gada 15. martā kopīgi vadīja ārlietu ministru un iekšlietu ministru kopīgu, neformālu sanākumi.

30. Vienmēr tiek apdomāta iespēja sarunu norādēs iekļaut vai no tām izslēgt punktu par trešo valstu valstspiederīgajiem, tomēr apsveramie jautājumi ir plašāki par pievienoto vērtību / praktisko pielietojumu konkrētajam nolīgumam — daži no tiem ir izskaidroti 3. izcēlumā.

33. ES valstu un Nigērijas ministru sanāksmē 2020. gada novembrī tika pausta apņemšanās pastiprināt divpusējo partnerību daudzās jomās, tostarp visaptverošā veidā iesaistoties migrācijas un mobilitātes jautājumu risināšanā. Tas palīdzēja panākt vienošanos par atpakaļuzņemšanas nolīguma sarunu atsākšanu. Kopš 2021. gada janvāra ir notikušas piecas sarunu kārtas.

38. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par pašreizējo situāciju saistībā ar ES atpakaļuzņemšanas nolīgumu un pasākumu īstenošanu.

39. Atpakaļuzņemšanas nolīgumus noslēdz nolūkā veicināt un palīdzēt valstīm īstenot to pienākumu uzņemt atpakaļ savus valstspiederīgos atbilstīgi starptautiskajām tiesībām. Galvenais ieguvums, ko atpakaļuzņemošā valsts var gūt, parakstot atpakaļuzņemšanas nolīgumu, ir lielāka spēja kontrolēt atgriešanas procedūru un atgriešanas procesā aizsargāt tās pilsoņu tiesības.

42. Komisija un EĀDD uzsver efektīvu atpakaļuzņemšanas sarunu lielo nozīmi, lai nodrošinātu attiecīgo trešo valstu politisku mobilizēšanu saskaņā ar lojālas sadarbības principu, gādājot, ka tiek pausts saskaņots viedoklis un izmantota iespēja izmantot privileģētās attiecības, kas dažām dalībvalstīm ir ar noteiktām trešām valstīm. Tāpat kā daudzās citās politikas jomās tieši sadarbība starp ES un tās dalībvalstīm saskaņā ar lojālas sadarbības principu ļauj cerēt uz vislabākajiem rezultātiem, veidojot sadarbību ar trešām valstīm migrācijas un mobilitātes jomās.

43. Lai gan šajā posmā netika panākta vienošanās par individuāli pielāgotiem pasākumu kopumiem, sarunas ar konkrēto valsti par migrāciju un sadarbību (tai skaitā atpakaļuzņemšanu) turpinājās un to rezultātā tika pieņemta partnerības satvara pieeja. Piemērs attiecībā uz Nigēriju: 2017. gadā ES mobilizēja “stimulu paketi” Rīcības plāna par migrāciju un mobilitāti, ieguldījumiem un darbvietām veidā, ko paredzēts sākt īstenot, kad veiksmīgi noslēgsies sarunas par atgriešanu un atpakaļuzņemšanu.

Attiecīgajās Padomes darba grupās notiek diskusijas par visaptverošām partnerībām ar nozīmīgākajām izcelsmes un tranzīta valstīm. Stratēģiskā līmenī Komisija un EĀDD ir apspriedušies ar dalībvalstīm svarīgākajos ES atpakaļuzņemšanas nolīgumu un režīmu sarunu posmos attiecīgajās Padomes darba grupās. Ar jauno paktu šī līdzdalība ir pastiprināta.

44. Kaut arī ne sistēmiskā veidā, ES dalībvalstis ir tikušas iesaistītas sarunu veicināšanā ar trešām valstīm, īstenojot sagatavošanas priekšdarbu pieeju un veicot vairākus kopīgus apmeklējumus. Turklāt

stratēģiskā līmenī Komisija un EĀDD ir apspriedušies ar dalībvalstīm svarīgākajos ES atpakaļuzņemšanas nolīgumu un režīmu sarunu posmos (jo īpaši pirms sarunu sākšanas un noslēgšanas) attiecīgajās Padomes darba grupās.

45. Komisija uzsvēr dalībvalstu politiskās mobilizācijas, vienotas nostājas paušanas un paļaušanās uz valstu stimuliem pievienoto vērtību.

47. Patiesi, stimuli ir svarīgi elementi, kas atbalsta sarunas. Tomēr ir būtiski stimulus iekļaut visaptverošās un konstruktīvās partnerībās, kā noteikts jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā. Stimuli var palīdzēt balstīt šādas partnerības, taču tie var būt lietderīgi un ilgtspējīgi tikai tad, ja to pamatā ir savstarpēja abu pušu interese, sensitīvo jautājumu un bažu izpratne. Attiecīgi jaunajā paktā ir uzsvērtā nepieciešamība partnerības pieejas balstīšanai izmantot plašu politikas rīku kopumu.

49. Likumīgā migrācija un vīzu politika ir svarīgi jaunajā paktā noteiktās visaptverošās pieejas migrācijai aspekti.

50. Vīzu atvieglotu izsniegšanu var uzskatīt par svarīgu elementu, lai attīstītu vispārējās divpusējās attiecības (tostarp tirdzniecību) vai partnerības migrantu jautājumos.

51. Ar jauno paktu Komisija ir ierosinājusi iet vienu soli tālāk. Priekšlikuma Patvēruma un migrācijas pārvaldība regulai 7. pants ļaus Komisijai veikt turpmākus pasākumus, balstoties uz atpakaļuzņemšanas novērtējumu, kas pieņemts saskaņā ar Vīzu kodeksu, lai noteiktu un ierosinātu jebkādu pasākumu, kas varētu sekmēt sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā ar trešām valstīm. Ņemot vērā ES vispārējās attiecības, veicot šos pasākumus, būs jāņem vērā attiecīgās trešās valsts intereses un vajadzības, kā arī iespējamo resursu mobilizācijas apjoms ES un dalībvalstu līmenī.

52. ES migrācijas politikas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka migrācija notiek drošā un likumīgā veidā. Finansiālo palīdzību īsteno, ievērojot visaptverošu pieeju, kas ietver visus migrācijas aspektus, piemēram, neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatiemeslu novēršanu, cīņu pret migrantu nelikumīgu ieviešanu, robežu pārvaldību, to personu aizsargāšanu, kuriem vajadzīga starptautiskā aizsardzība, atbalstu uzņēmējkopienām, likumīgo migrāciju un likumīgos migrācijas ceļus, kā arī atgriešanu, atpakaļuzņemšanu un reintegrāciju.

53. Valletas rīcības plāns ietver piecus pīlārus, tostarp atgriešanu un atpakaļuzņemšanu, kā arī pamatiemeslu novēršanu, migrācijas vadību un pārvaldību, likumīgo migrāciju un cīņu pret neatbilstīgu migrāciju.

ES Ārkārtas trasta fonds stabilitātes nodrošināšanai un neatbilstīgas migrācijas un personu pārvietošanas iemeslu novēršanai Āfrikā sniedza papildu finansējumu, lai atbalstītu Valettas rīcības plāna īstenošanu attiecībā uz visiem tā pieciem pīlāriem.

57. Instruments *NDICI* — “Eiropa pasaulē” paredz, ka elastīgas, stimulējošas pieejas veidā sadarbībā ar partneriem tiks īstenota koordinētāka, visaptverošāka un strukturētāka pieeja migrācijai. Šī pieeja ir daļa no daudz lielāka instrumentu kopuma, kura izstrāde paredzēta jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā. A migrāciju saistītas līdzsvarotas iniciatīvas var dot rezultātus un palielināt mūsu starptautisko partnerību ietekmi tikai tad, ja tās ir daļa no līdzsvarotas un visaptverošas ES pieejas.

58. Partnerības un sadarbības nolīgumi (PSN) ir politiski nolīgumi, ko bieži papildina atsevišķi tirdzniecības nolīgumi. Asociācijas nolīgumos vairumā gadījumos papildus plašākajām politiskās un ekonomiskās sadarbības daļām ir īpašs tirdzniecības pīlārs.

62. Eiropas Komisijas dienesti pašlaik pabeidz darbu pie Komisijas tiesību akta priekšlikuma par ES vispārējo preferenču sistēmu, kas Komisāru kolēģijai jāpieņem 2021. gada otrajā pusē.

Pašlaik ietekmes novērtējuma vajadzībām tiek veikts ārējs pētījums, lai sagatavotos Regulas Nr. 978/2012<sup>1</sup> pārskatīšanai.

63. Likumīgā migrācija ir neatņemama līdzsvarotu, visaptverošu un savstarpēji izdevīgu migrācijas partnerību daļa. Tā var sniegt priekšrocības gan izcelsmes, gan tranzīta, gan galamērķa valstīm, kā arī pašiem migrantiem. Tā var atturēt no došanās bīstamos braucienos, lai sasniegtu Eiropu. Turklāt tā ir būtisks jautājums daudziem partneriem, kuri bieži vaicā par likumīgākām migrācijas iespējām.

Kaut arī darba migrantu uzņemšanas apjoma noteikšana patiešām ir dalībvalstu kompetencē, ES var atbalstīt trešās valstis, veicinot likumīgu migrāciju un mobilitāti. Piemēram, jaunais Migrācijas un patvēruma pakts paredz, ka Komisija izveidos talantu partnerības ar atsevišķām trešajām valstīm, lai veicinātu likumīgu migrāciju un mobilitāti. Šīs koncepcijas īstenošana tiks aizsākta augstas līmeņa konferencē, kurā piedalīsies dalībvalstis un uzņēmējdarbības, izglītības un citu nozaru pārstāvji.

67. Negatīvu stimulu izmantošana ir jāskata un jāapsver, ņemot vērā plašākas ES intereses un mērķus noteiktā valstī un reģionā, un ir rūpīgi jāizvērtē to potenciālā ietekme un lietderība. Vislabākie ilgtspējīgie rezultāti iespējami, pieņemot konstruktīvu pieeju, lai veidotu visaptverošu partnerību ar kopīgu, pozitīvu darba kārtību.

69. 2016. gadā izveidotā Komisijas darba grupa partnerības satvara īstenošanas atbalstam ir bijusi kā koordinācijas un apspriežu forums starp Komisijas struktūrvienībām un EĀDD. Koordinācija notiek vairākos līmeņos: starp ES dienestiem (Komisijas struktūrvienībām un EĀDD), starp ES dienestiem un dalībvalstīm un starp pašām dalībvalstīm.

Partnerības satvara darba grupa joprojām aktīvi darbojas, regulāri, ik nedēļu apmainoties ar informāciju.

Papildus Pastāvīgo pārstāvju komitejai galvenie koordinācijas forumi starp dalībvalstīm, Komisiju un EĀDD migrācijas jomā ir Patvēruma un migrācijas ārējo aspektu darba grupa (*HLWG*) un Imigrācijas, robežu un patvēruma jautājumu stratēģiskā komiteja (*SCIFA*).

78. Būtiski uzsvērt, ka dažos gadījumos ilgstoša iesaistīšanās ar *JRC/JWG* starpniecību ir palīdzējusi panākt ilgstošus uzlabojumus sadarbības jomā.

79. Tomēr dialogi par migrāciju un mobilitāti var būt efektīvi, ja atgriešanu un atpakaļuzņemšanu skata plašākā migrācijas sadarbības kontekstā, un tie var palīdzēt risināt noteiktas problēmas.

95. Patiesi, Atpakaļuzņemšanas lietu pārvaldības sistēmas (*RCMS*) panākumi un efektivitāte ir atkarīga arī no vairākiem citiem faktoriem, piemēram, kapacitātes, finanšu līdzekļiem, citu partneru līdzdalības un tehniskā atbalsta. Tādēļ ES projektos parasti tiek paredzēts, ka darbības un finansiālo atbalstu turpina sniegt pēc *RCMS* ieviešanas visās attiecīgajās trešajās valstīs, arī lai apmācītu darbiniekus tā lietošanā un sniegtu atbalstu turpmākai tehnoloģiskai attīstībai.

---

<sup>1</sup> Šī pētījuma ziņojuma pirmsnobeiguma versija ir pieejama publiski: <https://ec.europa.eu/trade/policy/policy-making/analysis/policy-evaluation/impact-assessments/>

98. Komisija nesēn ir pieņēmusi tās pirmo ES stratēģiju par brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju, un tās mērķis ir palielināt brīvprātīgas atgriešanās no ES gadījumu īpatsvaru un uzlabot brīvprātīgas atgriešanās sistēmu kvalitāti. Tajā ir ierosināta viendabīgāka un koordinētāka dalībvalstu pieeja, lai izmantotu visu brīvprātīgas atgriešanās un reintegrācijas potenciālu.

Attiecībā uz IV pielikumā uzskaitīto projektu izvērtēšanu Komisija uzsver, ka daži no Afganistānā un Bangladešā īstenotajiem projektiem ir pagarināts termiņš, lai varētu panākt gaidītos rezultātus. Kā atzīts 101. punktā, Komisija ir veikusi riska mazināšanas pasākumus, lai reaģētu uz projektu īstenošanas problēmām, kas saistītas ar sarežģītajiem apstākļiem valstīs un — Bangladešas gadījumā — arī atgriezušos personu mazāku skaitu, nekā paredzēts, lai panāktu cerētos rezultātus. Tāpēc Komisija sagaida, ka, noslēdzoties projektu aktivitātēm, rezultāti gūtā iznākuma un ilgspējas ziņā būs vismaz “daļēji apmierinoši”.

99. b) 820 000 atgriešanās gadījumi no Irānas un Pakistānas uz Afganistānu apzīmē atgriešanās gadījumus (nevis personas) un ietver cirkulāro un sezonālo migrāciju, kas ir sevišķi augsta starp Irānu un Afganistānu.

105. Reintegrācijas palīdzības ilgspēju Afganistānā ir negatīvi ietekmējis arī darba tirgus piesātinājums un vispārējā ekonomikas recesija valstī. Attiecīgā gadījumā Komisija un tās īstenošanas partneri veica riska mazināšanas pasākumus, lai veicinātu tehniskās un profesionālās izglītības un apmācības iestāžu absolventu labāku piekļuvi tirgus iespējām. Programmu vidusposma pārskatā tika secināts, ka vienā programmā īstenotā apmācība darbavietā un jaunu darbavietu radīšanas veicināšana ir laba pieeja attiecībā uz nodarbinātības veicināšanu ar tiešu privātā sektora līdzdalību.

110. *Eurostat* oficiālo statistiku un *Frontex* operatīvos datus vāc dažādos nolūkos, un tos nevajadzētu salīdzināt tieši, jo tiem ir atšķirīgs savlaicīgums, vākšanas biežums un apkopošanas sistēmas.

Komisija uzsver pašreizējo sadarbību starp *Eurostat* un *Frontex* saistībā ar datiem par atgriešanu; sadarbības mērķis ir veidot sinerģiju, vienlaikus *Frontex* laicīgāko operatīvo datu plūsmu nošķirot no oficiālās statistikas, ko dalībvalstis sniedz *Eurostat*.

111. Komisija atzīmē, ka dalībvalstis nesniedz sistemātiskus ieguldījumus ar tādu pašu detalizētības pakāpi, jo īpaši saistībā ar Atpakaļuzņemšanas ekspertu grupu (*REG*) sanāksmēm.

116. 2021. gadā kā papildu informācija, kas jāsniedz dalībvalstīm, ja tāda pieejama, ir noteikta prasība norādīt vidējo ilgumu no pieprasījuma iesniegšanas brīža līdz dokumentu izsniegšanai.

## SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

122. Komisija un EĀDD ir pastāvīgi iekļāvuši migrāciju augsta līmeņa sanāksmju darba kārtībā, lai veicinātu sadarbību migrācijas jomā, arī attiecībā uz atpakaļuzņemšanu. Kā izklāstīts jaunajā paktā, šī pieeja tiks īstenota un pastiprināta arī turpmāk.

### **1. ieteikums. Īstenot elastīgu pieeju *EUR*A sarunās**

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

125. Komisija un EĀDD uzsver efektīvu atpakaļuzņemšanas sarunu lielo nozīmi, lai nodrošinātu attiecīgo trešo valstu politisku mobilizēšanu saskaņā ar lojālas sadarbības principu, gādājot, ka tiek pausts saskaņots viedoklis un izmantota iespēja izmantot privileģētās attiecībās, kas dažām dalībvalstīm ir ar noteiktām trešām valstīm. Tāpat kā daudzās citās politikas jomās vienotas nostājas paušana, kā noteikts Līgumā, un spēku apvienošana ļauj cerēt uz vislabākajiem rezultātiem, lai

attīstītu sadarbību ar trešām valstīm migrācijas un mobilitātes jomās. Šis aspekts ir pastiprināts ar jauno paktu.

## **2. ieteikums. Izveidot sinerģiju ar dalībvalstīm**

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

1. ievilkums. Patiesi, atgriešanas politika ir jārisina kā daļa no visaptverošas migrācijas politikas, kā atspoguļots jaunajā paktā.

126. ES turpina īstenot konstruktīvu pieeju, lai veidotu visaptverošas un savstarpēji izdevīgas migrācijas partnerības, lai gūtu ilgstošus un ilgtspējīgus rezultātus un sasniegtu ES mērķus. Šo partnerību viens elements ir atgriešana un atpakaļuzņemšana. Pozitīvi stimuli var palīdzēt stiprināt sadarbību, taču tie ir visefektīvākie, ja ir integrēti partnerībā ar trešo valsti un atbilst partnera interesēm un vajadzībām.

Tirdzniecības politikas kopumā un jo īpaši tirdzniecības nolīgumu galvenais nolūks ir uzlabot ekonomiskās attiecības un radīt darbvietas un izaugsmi abās partnervalstīs. Tāpēc tas pozitīvi ietekmē trešās valstis un veicina pamatā esošo problēmu risināšanu.

127. Ir panākts progress, uzlabojot koordināciju vairākos līmeņos: starp ES dienestiem (Komisijas struktūrvienībām un EĀDD), starp ES dienestiem un dalībvalstīm un starp pašām dalībvalstīm (sk. 69. punktu).

Negatīvu stimulu izmantošana ir rūpīgi jāapsver, ņemot vērā ES plašākās intereses un mērķus. Vislabākie ilgtspējīgie rezultāti iespējami, pieņemot konstruktīvu pieeju, lai veidotu visaptverošu partnerību ar kopīgu, pozitīvu darba kārtību.

## **3. ieteikums. Stiprināt stimulus trešo valstu sadarbībai atpakaļuzņemšanas jomā**

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

Jaunajā Patvēruma un migrācijas paktā ir izklāstīta pieeja, kas apvieno pilnu ES un dalībvalstu rīcībpolitiku, rīku un instrumentu spektru, to stratēģiski mobilizējot, lai panāktu paktā noteiktos vēlamos mērķus. Tā ir daļa no individuāli pielāgotas pieejas, lai izveidotu savstarpēji izdevīgas partnerības. Ļoti svarīga ir cieša koordinācija starp ES dienestiem un dalībvalstīm, un daži no rīkiem ir aprakstīti 127. punktā. Turklāt Komisija ar starpdienestu konsultācijām, starpiestāžu attiecību grupu (*GRI*) darbu un ārējo koordinācijas grupu (*EXCO*) nodrošina, ka tiek rūpīgi ņemta vērā dažādo migrācijas jomas rīcībpolitiku un instrumentu potenciālā ietekme. Atgriešana un atpakaļuzņemšana ir viens no elementiem, kas veido visaptverošu, plašākā politikas satvarā iestrādātu migrācijas politiku.

134. Nesenie uzlabojumi saistībā ar biežākas un detalizētākas atgriešanas oficiālās statistikas vākšanu, ko veic *Eurostat*, palīdzēs novērst iepriekš konstatētos datu iztrūkumus un ļaus uzlabot datu kvalitāti.

Dati par atpakaļuzņemšanas ātrumu ir operatīvie dati.

Galvenās ar atgriešanu/atpakaļuzņemšanu saistītās datu kopas *Eurostat* un *Frontex* vāc no dalībvalstīm (par neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumiem, neatbilstīgiem migrantiem valstīm, izdotajiem atgriešanas lēmumiem un atgriešanu uz trešām valstīm).

Atkarībā no vajadzībām šīs datu kopas izmanto kopā ar Vīzu kodeksā noteiktu visaptverošu rādītāju kopumu un dalībvalstu sniegtu informāciju. Šāds visaptverošu kvantitatīvu un kvalitatīvu datu

apvienojums ļauj gūt precīzāku priekšstatu par sadarbības līmeni atpakaļuzņemšanas jomā un sniedz vērtīgu informāciju par praksi visos procesa posmos.

135. Sk. Komisijas atbildi par 111. punktu.

#### **4. ieteikums. Uzlabot datu vākšanu**

Komisija piekrīt šim ieteikumam.

1. ievilkums. Attiecībā uz atpakaļuzņemšanas ātrumu (t. i., saistībā ar trešo valstu laicīgu reakciju uz dalībvalstu pieprasījumiem par valstspiederīgo identifikāciju vai ceļošanas dokumentu izsniegšanu) jautājums par procesa faktisko (vidējo) ilgumu ir skatīts saistībā ar 2021. gada datu vākšanu saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a pantu. Rezultāti tiks sniegti Padomei līdz 2021. gada beigām.

2. ievilkums. Komisija centīsies stiprināt standartus un procesus uzraudzības un izvērtēšanas jomā, jo īpaši izmantojot ES un *IOM* zināšanu pārvaldības centra izstrādātos saskaņotos rīkus un pastiprinātu datu analīzi un izpēti. Ar šiem centieniem varēs izveidot starpreģionālas salīdzinošās analīzes, jo sevišķi reintegrācijas ilgtspējas jomā.